

tržiški Vestnik

LETO IX. — ŠT. 2

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

Izdajatelj: Zavod »Tržiški vestnik«, Tržič — Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik Vlado Erjavšek — Tiska tiskarna »Gorenjski tisk«, Kranj — Naslov uredništva in uprave: Tržič, Cesta JLA 3. Tel. 255 Številka — računa pri KB 607-705-3-189 — Celoletna naročnina 360 din, posamezna številka 15 din

Seja občinskega ljudskega odbora

Tržič, 15. januarja

V prostorih obč. ljudskega odbora sta bili ločeni seji zbora proizvajalcev in občinskega zbora, na katerih so odberniki sprejeli vrsto važnih odlokov. Sklenili so, da se zavod »Vodovod« priključi h Komunalnemu podjetju.

Odllok o delitvi dela stanarine na hišne sklade določa, da se del stanarine, ki je namenjen za stroške uprave in popravila hiš ter stanovanj, deli na sklad za hišno upravo in sklad za hišna popravila. Vsaka hiša, ki je v družbenem upravljanju, mora imeti ta sklad. Če bodo hišni sveti hoteli uporabljati denar iz tega sklada, bodo morali dobiti dovoljenje občinskega stanovanjskega urada.

Drugi odllok določa, katera dela lahko štejemmo kot tekoče vzdrževanje hiš. Sem spadajo manjša popravila, nadomestila in vzdrževalna dela v stanovanjih. Lahko bomo popravili zid

ali zidni omet, ki je slab zaradi konstrukcijskih napak ali poseganja hiše, če popokajo vodovodne cevi, ali če pride do elementarne nesreče. V to vrsto spadajo popravila vseh stavbnomizarskih izdelkov in obnova dotrajanja zidnega opleska v kopalnicah. — Iz sklada za popravilo hiš bomo lahko dobili denar še za popravilo štedilnikov, peči in dimnih cevi. Pleškanje stanovanj, hodnikov in stopnišč se lahko opravi vsakih deset let. Če je kriv za okvare nosilec stanovanjske pravice, jih mora popraviti na svoje stroške in vse okvare takoj prijaviti hišnemu svetu ali lastniku hiše.

Za uporabo stanovanjskih prostorov za poslovno dejavnost bodo plačevali nosilci stanovanjske pravice poleg redne še povečano stanarino za vse stanovanje.

Nosilci stanovanjske pravice, ki imajo vrt ali sadovnjak, bo-

do plačevali posebno odškodnino. Za 1 kv. meter vrta bodo koristniki plačevali po 5 din, za sadovnjak pa po 100 din od enega rodnega drevesa. To odškodnino bodo morali uživalci vrtov in sadovnjakov plačati enkrat na leto, najpozneje do 31. marca vsakega leta.

Razprava o ukinitvi finančne samostojnega zavoda »Vodovod« je pokazala, da je najbolje, da zavod preneha delovati 1. februarja 1960 in naj se priključi Komunalnemu podjetju. Vodovod je imel le honorarne uslužbenice, vsa dela pa, ki so bila potrebna na vodovodih, je že do sedaj opravljalo Komunalno podjetje.

Odborniki so na koncu še sklenili, da bo občinski ljudski odbor kupil hišo na Trgu svobode št. 7, ki jo prodaja Emilija Perne. Z nakupom te hiše bo občinski ljudski odbor dobil potrebne prostore v svoji stavbi, ker se bo v kupljeno hišo preselila postaja Ljudske milice.

Novi organi družbenega upravljanja

Na zadnji seji v mesecu decembru 1959 sta oba zbora občinskega ljudskega odbora Tržič izvolila nove svete Ljudskega odbora, ki jim je potekala enoletna mandatna doba. Ti organi družbenega upravljanja so tudi v preteklem letu opravili pomembno delo, ki se vedno bolj čuti pri vsakodnevnem življenju. Ti organi so za naš demokratični razvoj silno pomembni, saj se ravno preko njih vrši tisto neposredno upravljanje državljanov, ki je za socialistično izgradnjo nujno. Sveti Ljudskega odbora imajo veliko in odgovorno delo, zato je prav, da jim pomagajo vsi, zlasti pa družbene organizacije in društva. Ta pomoč je v tem, da pristojni svetom dajemo ustrezne predloge, pripravljamo in poročila o svojem delu itd.

V letu 1960 bodo sveti Ljudskega odbora delali v naslednjem sestavu:

1. Svet za splošno upravo in notranje zadeve:
predsednik: Božo Pretnar;
člani: Maks Gosar, Ivan Štucin, Hazim Hadžimerović, Vili Perko, Tone Dornik, Dragica Korošec, Jaka Šter, Tone Selišnik.
2. Svet za zdravstvo:
predsednik: Zdenko Lavička;
člani: Alojz Kastigar, Franc Rajgelj, dr. Vladislav Martinovič, Andrej Zupan, Miha Švab, Silva Bertonec, Slavka Pantar, Jernej Jezeršek.
3. Svet za varstvo družine:
predsednik: Marjan Pernuš;
člani: Anton Polajnar, Viktor Dornik, Franc Šmitek, Ivana Mihevc, Rezka Kuhar, Alojz Markič, Zlata Kržišnik, Jelka Vogelnik.

4. Svet za socialno varstvo:
predsednik: Marija Mežek;
člani: Ivan Gregorc, Ljuba Uzar, Francka Roblek, Slavko Teran, Anka Erman, Janko Mozetič, Marjan Herak, Milan Faganeli.
5. Svet za šolstvo:
predsednik: Jože Mokorel;
člani: Marjan Hafner, Franc Ropret, Frančiška Napast, Janez Kavari, Janez Ribnikar, Janez Grum, Anka Bizjak, Stane Mešič.
6. Svet za prosveto in kulturo:
predsednik: Marjan Dolinar;
člani: Vinko Gošmajer, Mirko Brejč, Matija Mežek, Franc Sarabon, Mišo Petek, Tone Jurjevčič, Jelka Žagar, Alojz Zavelcina.

7. Svet za telesno vzgojo:
predsednik: Milan Česen;
člani: Miro Pirih, Slavko Lukanc, Ivan Sitar, Zora Konič, Janez Štefe, Andrej Andolšek, ing. Zdravko Kaltnekar, Janez Wagner.
8. Svet za družbeni plan in finance:
predsednik: ing. Tone Mali;
člani: Stanko Černilec, Janez Kališnik, Viktor Bertonec, Franci Globočnik, Janko Lončar, Milan Tribušon, Viktor Švab, Hinko Nečimer, Gefka Cerar, Stane Hiršel.
9. Svet za delo:
predsednik: Andrej Hladnik;
člani: Vlado Rozin, Ivanka Maršič, Anton Meglič, Jakob Nemeč, Ivan Valjavec, Janko Sajovic, Jože Jagodic, Ivan Lavsegar.
10. Svet za blagovni promet:
predsednik: Milan Zupan;
člani: Milan Perko, Jože Silar, Ignac Tršinar, Gašper Štibelj, Vladimir Peraič, Ernest Noč, Miha Karo, Rudi Ahačič.
11. Svet za industrijo in obrt:
predsednik: Milan Ogris;
člani: Jože Šparovec, Franc Markelj, Peter Zaplotnik, Milan Valjavec, Franc Miklič, Franc Koder, Mirko Šter, Albin Ličan.

Pomnilimo se

1. januarja 1925 je v Beogradu izšla prva številka »Komunist«, ilegalnega glasila CK KPJ.

6. januarja 1906 je v Beogradu umrl sekretar srbske socialnodemokratske stranke Radovan Dragović. — 1929 je bila uvedena monarhofašistična diktatura.

7. januarja 1910 se je v Beogradu začela prva Balkanska socialistična konferenca, sklicana na pobudo srbske socialnodemokratske stranke.

9. januarja 1905 se je v Petrogradu začela Prva ruska revolucija.

13. januarja 1923 je bila v Beogradu ustanovna konferenca Neodvisne delavske stranke (NRPJ). — 1953 je bil sprejet ustanovni zakon o temeljih družbene in politične ureditve FLRJ.

14. januarja 1953 je bil Josip-Broz Tito prvič izvoljen za predsednika FLRJ.

15. januarja 1919 so v Berlinu ubili voditelja nemškega proletariata Roza Luxemburg in Karla Liebknehta.

24. januarja 1924 je v Moskvi umrl Vladimir Iljič Lenin.

25. januarja 1899 je umrl na robiji ugledni socialistični voditelj Vasa Pelagič. — 1922 se je začel v Beogradu velik sodni proces proti komunistom ob vidovdanskem atentatu na regenta Aleksandra.

31. januarja 1946 je bila razglašena ustava FLRJ.

12. Svet za gradnje, komunalne in stanovanjske zadeve:
predsednik: Štefan Zaplotnik;
člani: Ignac Jontez, Ivan Kocjančič, Avgust Primožič, Mirko Majer, Albin Novšak, Franc Strith, Anton Strasner, Miloš Babič.

13. Svet za kmetijstvo in gozdarstvo:

predsednik: Franc Zupan; člani: Franc Meglič, Janez Jesenko, Viktor Smolej, Zdravko Jerman, Jože Meglič, Vinko Golmajer, Janko Dobre, Janko Aljančič.

NAVRAZGOVOR

Sedaj je čas občnih zborov osnovnih organizacij Zveze borcev. Letos bo tudi IV. kongres Zveze borcev Jugoslavije in zato bo prav letošnje leto še prav posebno delavno. Predsednik Zveze borcev naše občine tov. Franc Jagodić-Kristan nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

Letos bo kongres Zveze borcev Jugoslavije. Ali se že pripravljate na kongres in kakšne so priprave?

Na plenumu okrajnega odbora Zveze borcev sem zvedel, da bo kongres v aprilu ali maju letos. Prva naloga, ki smo jo morali izvršiti, so bile ankete. Popisali smo vse borce, tudi tiste, ki še niso člani naše organizacije. Z anketo smo pri nas že v glavnem končali.

Kako so uspeli občni zbori po osnovnih organizacijah?

Vsi občni zbori so bili zelo uspešni, to pa predvsem zato, ker je bil pred tem plenum občinskega odbora in smo se pogovorili, kako naj zbori potekajo. Udeležba je bila povsod zelo dobra, razprave pa koristne in zanimive. Predvsem so govorili povsod o stanovanjih za borce, ki so še v veliko primerih zelo slaba. Mislim, da bi morali dobiti dobra stanovanja v prvi vrsti borci, saj so nam oni priborili to, kar sedaj imamo. Na stanovanjskem uradu pa še vse prevečkrat naletimo na gluha ušesa. Tov. Ranković je odločno dejal, da morajo biti vsi problemi, ki tarejo borce, rešeni do 1961. leta.

Na vseh zborih je bilo mnogo govora tudi o Zborniku spominov na naše padle borce. V mestni osnovni organizaciji pa so povzdignili glas proti vsem tistim, ki oživljajo ideje nacizma in zopet rišejo kljukaste križe in skrunijo židovske sinagoge.

Kaj ste storili, da bo mladina dobro poučena o narodnoosvobodilni borbi, kajti ona bo prenašala te spomine na svoje potence in tako lik partizana ne bo zbledel?

Vsako leto gre nekaj naših borcev med tabornike in v počitniške kolonije, kjer otrokom obujajo spomine na partizanske dni. Vendar še vse premalo delamo, da bodo spomini ostali živi. Novi odbori imajo predvsem tu eno glavnih nalog.

Kakšne naloge pa imate letos?

Najprej moramo pripraviti občinski zbor Zveze borcev, potem pa se čimbolj pripraviti na kongres. Zbrali bomo vse spomine za Zbornik in jih oddali okrajnemu odboru. Skrbeli bomo, da bodo čimprej rešeni vsi problemi borcev, da bodo dobili primerna stanovanja in službe.

In vaše želje?

Želel bi samo to, da bi bil novi odbor delaven in samoiniciativen, in da bi sodeloval z vsemi organizacijami in društvi. Delaven naj bo celoten odbor, ne le nekaj članov.

Naj pripomnim še to, da smo dosti naredili, le pisali smo premalo o našem delu. Zato je večkrat kazalo, da premalo delamo, ali da spimo. Tisti, ki manj delajo in več pišejo, poznanje več slave. V. E.

DOL Z NACIZMOM!

Z občnega zbora mestne organizacije ZB

V soboto, 16. januarja je bil občni zbor Mestne organizacije ZB, ki se ga je udeležilo izredno veliko članov. Zbor je bil zelo ploden, ostro je povzdignil svoj glas proti vsem tistim, ki zopet oživljajo ideje nacizma.

Izčrpana poročila predsednika, tajnika in blagajnika so bila dobra osnova za živo razpravo. Govorniki so ostro obsojali novo oživljanje nacizma v Nemčiji in po vsem svetu. Resno se moramo zamisliti nad ponovnimi zahtevami po preganjanju židov. Še preveč dobro se spominjamo nešteti koncentracijskih taborišč, v katerih so trpeli naši ljudje, da bi danes malodušno spremljali ponovno rovarjenje nacistov. Vsakega borca in aktivista pretrese groza ob misli, da bi se zopet pojavile vse grozote nacizma.

Ko smo praznovali 40-letnico Komunistične partije, smo vse premalo, ali pa nič, pisali, kaj so delali fašistični agenti ter kakšne so bile njihove žrtve. Zavedati se moramo, da se po Koroškem še danes skrivajo nacistični voditelji in zato moramo biti vedno budni. Čudili smo se, ko so se v dveh tednih pojavili kljukasti križi po vsem svetu. Torej hitlerizem še vedno živi in je zopet začel dvigati glavo. Temu so precej krivi tisti, ki so si prizadevali, da se je Nemčija zopet tako hitro gospodarsko dvignila. Raznih špijnov se tudi danes ne manjka. Hitlerizem je imel razpredeno veliko mrežo in ker ta mreža še ni raztrgana, se danes še vedno lahko pojavlja.

Tudi pri nas so se pojavili kljukasti križi. Ugotovili so, da

sta jih risala dva šolarja iz Hudega in Kovorja. Preiskava še traja. Na zboru so razpravljali še o stanovanjih za borce, ker nekateri še vedno živijo v takih stanovanjih, ki sploh niso pri-

merna za človeška bivališča. Premnogo borcev tudi nima takih zaposlitev, ki bi jim odgovarjale. Temu bo moral novi odbor posvetiti še veliko dela in truditi se bo moral, da bo uspešno izpolnil vse sklepe, ki so jih na zboru sprejeli.

Zaradi nacističnih izpadov je novoizvoljeni odbor že poslal protestno resolucijo Glavnemu odboru ZB.

● 15. januarja je končala delo Ljudska skupščina LRS in sprejela družbeni plan za letošnje leto.

● Januarja sta bila plenuma Centralnih komitejev ZK BiH ter Hrvatske.

● V Beograd je prispel kubanski zunanji minister Raul Roa. Razgovarjal se je z našimi voditelji, sprejel ga je tudi predsednik republike Tito.

● Vrhovni sovjet SZ je sklenil zmanjšati število oboroženih sil za 1.200.000 mož. Sovjet poziva vse parlamente dežel sveta, naj slede temu zgledu in prispevajo k zmanjšanju napetosti v svetu.

● Predsednik vrhovnega sovjeta SZ maršal Kliment Vorošilov je v misiji dobre volje obiskal Indijo.

● Ministrski predsednik SZ Nikita Hruščev bo obiskal Indijo, Indonezijo in Burmo. V Indiji bo skušal s premijerjem Nehrujem posredovati v sporu zaradi meje s Kitajsko.

● Predsednik ZAR Naser je položil temeljni kamen na Asuanskem jezu. Tako so se na največjem jezu na svetu začela gradbena dela.

● V Zenevi so obnovili razgovore o prepovedi atomskih poskusov. — Razgovarjajo se predstavniki ZDA, SZ in Anglije.

● Francija bo kljub vsem protestom preizkusila v Sahari svojo prvo atomsko bombo.

otročje o NOB

Generacija, ki je preživela drugo svetovno vojno, mnogokrat razmišlja o tem, kako neki gledajo na te velike dogodke njeni otroci. Prav gotovo je, da otrok ne bo mogel nikoli imeti o vseh teh dogajanjih take predstave, kot jo ima tisti, ki je te dogodke sam neposredno preživljal in v njih tudi sam v taki ali drugačni obliki sodeloval. Iz zgodovine vemo, da imajo svetovni dogodki, zlasti pa vojne, velik vpliv ne samo na generacijo, ki je v vojni sodelovala, temveč tudi na njeno potomstvo. Rod, ki je sodeloval v tako važnem svetovnem dogodku, se trudi dati svojim potomcem čim bolj verno sliko dogajanj, jih o teh dogajanjih prepričati in njihovo življenje usmeriti tako, da bi nadaljevali tisto, kar so predniki začeli.

Prókazovanje dogodkov iz preteklosti mlademu rodu se vrši po članku, filmu, radiu in še na več drugih načinov, med katerimi pa je brez dvoma najvažnejši »živ prenos« od človeka na človeka. — Ta neposreden prenos vrši celotna družba, vendar največ starši na

svoje otroke in učno ter vzgojno osebje na svoje učence.

V letu 1958 je svet za šolsive občinskega ljudskega odbora za praznik republike 29. november razpisal nagradno tekmovanje šolskih otrok za spise s tematiko iz predvojnega delavskega gibanja in NOB. — Jasno je, da večina teh otrok sama tega ni doživljala, razen dveh ali treh, in torej vse to, kar so napisali, vedo po pripovedovanju drugih. Svet ja dobil veliko število prispevkov in kar

teško je bilo izbrati najboljše. Pri branju teh prispevkov človek večkrat kar ostrmi, ko se pred njim razkriva otrokova notranjost, njegova dovtetnost za dogajanja okrog njega in občutljivost za vsako najmanjšo stvar.

Pri branju teh sestavkov se pomno zavemo, kako veliko odgovornost imamo do otrok. Zaradi izredne zanimivosti smo se odločili, da bomo pod gornjim naslovom objavili nekaj teh otroških prispevkov o pisanju zgodovine NOB z željo, da bi te pisce posnemali tudi drugi in nam pošiljali svoje prispevke. Danes objavljamo prvi tak prispevek. Ti prispevki pa imajo poleg splošne vrednosti še prav posebno vrednost glede na pisanje zgodovine iz NOB.

BUNKERJI

Grejo skozi noč. Preko host so zaveli južni vetrovi, ozračje je toplo in vlažno. Sneg se globoko vdira, več moker in težak, noge čofotajo po lužah, ki vstajajo iz južnih tal. Bele halje tovarišev se motno odražajo med gostim lesovjem in se na tleh spoje z belino snega. Vse naokrog med bregovi diha nova pomlad, po kopninah je

zadišalo po zemlji. Pred menoj stopa mitraljezec Miha. Včasih mu cev mitraljeza, obešenega preko ramena, z rahlim zvenkom zadene ob veje, viseče preko poti. Počasi prelezemo s snegom pokrite zaseke in se vzpenjamo v breg. V tišino noči kratko zasekajo ostri rafali. Raketa, vržeča pod oblačno nebo, medlo razsvetli prostor. Polagoma

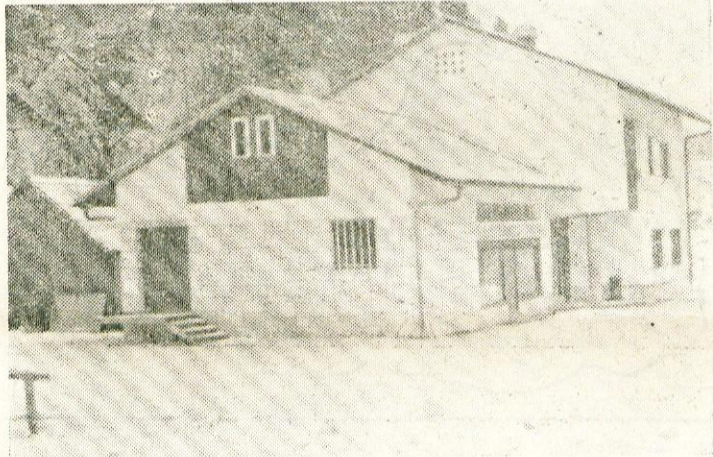
Gozdarstvo in živinoreja v Lomu in Dolini

Kmetijska zadruga Katarina zajema dokaj veliko področje: od Slapu do Jelendola in Zgornjega Loma. Z dobrim gospodarjenjem si je pridobila zaupanje kmetov in ima sedaj že 102 člana. Sezidali so si lep zadrugi dom, v katerem so imeli nekaj časa tudi trgovino. Trgovski lokal ima sedaj trgovsko podjetje »Ljubelja«, zadruga pa se bavi le z živinorejo in odkupom lesa.

Ker je ves okoliš, ki ga obsega zadruga, hribovit, ne morejo misliti na sodobno kmetijsko proizvodnjo. Vsi člani zadruga

pa imajo gozdove, ki jih izkoriščajo sporazumno z zadrugo. Lani je zadruga prodala 1924 kub. metrov hlodovine iglavcev, 2341 kub. metrov brusnega lesa in 8678 hmeljev. Zadruga prodaja še smrekovo lubje, ki ga potrebujejo tovarne strojil.

Druga važna panoga je živinoreja. Živinorejski odbor skrbi za plemensko živino, ki jo v zadrugi vzrejujejo take pasme, ki pri nas najbolj uspevajo. — Agrokombinat iz Ljubljane je na plemenskem sejmu odkupil nekaj plemenske živine, ki so jo vzgajali zadrugi iz Katarine. Mesarskemu podjetju Tržič so prodali čez osem tisoč kilogramov živine za zakol.

Kmetijska zadruga Katarina je zgradila lep zadrugi dom, v katerem je dobila prostor tudi trgovina trg. podjetja »Ljubelja«

umira luč, obrisi Borončevega hriba in Sv. Roka znova tonejo v temo. Kolona je prišla pod razvaline na Poganceh. Mimo samotnega mlina klokota voda in nosi s seboj plasti ledu in talečega se snega. Pred nami v noč pa kot skrite pošasti preže v temo bunkerji...

Z Gorjancev je zagrmelo. — Z nizkim, votlim glasom je udaril grom v hribovje. Nato je preko nas zapel tuleči žvižg granate in se raztreščil nekje nad bunkerji. Kakor ranjen pes so besno zalajale strojnice v odgovor. A grom v Gorjancih ne utihne!

Naša artilerija je začela uvodno pesem. Ob sikajočih žvižgih in bobnečem treskanju granat se plazi kolona naprej v napad. Postave mož se zdaj pa zdaj jasno očrtajo med snopi svetlečih se krogel, ki jih bruhajo sovražne strojnice, za grebeni nekje pa tolčejo »bacači«. Mine zavesljajo v črni prostor in kadar padejo na cilj, je njihov glas bobneč in votel, kot bi padle pod močan obok. V noč krikovno povelja. Od vseh strani odgovarjajo glasovi nevidnih postav in onim v bunkerjih stiska grlo strah. Kakor blazni sipljejo uničujoči ogenj v temo, iz katerega se sem in tja oglasi porogljiv klic:

«Hej, belil Predaj se!»

V kratkih premorih, ki jih izpolnjuje grobna tišina, premika deseter Anton svojo desetino. Pred

njim se nedaleč v mračni belini rišejo obrisi bunkerja. Z očmi vrta to sapa, ki se je razčepirila vih gnčca, in premišljuje, kje bi ji prišel do živega.

Težka naloga je postavljena njegovi desetini. Bombe, ki jih nosijo s seboj, morajo razrušiti ta zidani oklep, ki obdaja izdajalce, skrite v njem. Na desnem hribru njegove desetine je lesen pod. Drug za drugim se plazijo borci v belih haljah okoli njega in prihajajo vse bližje k žici, ki obdaja bunker. — Anton se z roko rahlo dotakne bodče ovire. Pomaje močneje in se napol vzdigne ob kolu, ki je nanj pritrjena žica. Ovira zajeti kot ranjena zver, iz bunkerja svingne v temo raketa in v trenutku je povelje kakor podnevi.

Postave v snegu se skrčijo in zarijejo v sneg. Samo mirovati, dokler jih zopet ne objame rešilna tema. Raketa na padalu pa plava tako pekleško počasi navzdol, kot bi bila pripeta na nebo. Oči iz bunkerja iščejo po beli planjavi in se jim niči samja ne, da je nevarnost tik pred njihovimi durmi. Ko je raketa ugasnila in nastala popolna tema, je mitraljezec Lojze pogledal navzgor. V bunkerju jim zastane sapa. Planjejo in cev mitraljeza v odprtini se požrešno obrne strmo navzdol. A tudi naši vedo, da zdaj ni časa za razmišljanje. Deset bomb tresne ob steno bunkerja, da je v hipu zavil v

»Gorenje« iz Radevljice in »Gradbeno podjetje Tržič« sta zgradili ti dve stolpnici, v katerih bo 36 stanovanj. Med stolpnicama pa že kopljejo temelje za novo 20 stanovanjsko hišo

Napredna živinoreja zahteva dobre pašnike in so letos že sklenili pogodbe za deset hektarjev pašnikov, ki jih bodo negovali v kooperaciji s kmeti zadrugi. Zadruga Katarina ima v oskrbi tri planine in bo pašnike negovala, tako da bodo dali čimveč dobre trave.

Zadrugi svet, ki ima 30 članov, svetuje upravnemu odboru in upravniku zadruga, kaj in kako naj delata, da bodo dosegli dobre uspehe.

Predsednik zadrugi sveta Žitnik je dejal, da že tudi v Lom, nekaj tako zaostalo vas, prodirajo umetna gnojila in razna kemična zaščitna sredstva. Sedaj poškrbijo njivo in pleve sam izgine, včasih pa so ženske z odstranjevanjem plevele izgubljale mnogo časa.

Kmetje so se že tako tesno navezali na zadrugo, da bi brez nje težko živeli. V. E.

Na kratko

Lani je bilo v naši občini registriranih 150 motornih koles, 77 osebnih avtomobilov, 37 kamionov, 2 specialna avtomobila in 2 traktorja.

Trgovsko podjetje Preskrba je lani proti koncu leta dobilo dovoljenje za prodajo motornih vozil. V poslovalnici Železnina so v kratkem času prodali 20 mopredov. — V tej trgovini so prodali še 94 dvokoles, 76 radio-aparatur, 46 rešojev, 8 električnih štedilnikov, 1 pletilni stroj ter 4 pralne stroje.

V campingu Tomičev slap je bilo lani 126 gostov, od tega 16 Angležev, 9 Avstrijcev, 4 Belgijci, 12 DANCEV, 15 Francozov, 1 Iranec, 39 Nemcev, 22 Nizozemcev, 8 Svičarjev in le 2 Jugoslavana.

Knjižnica delavskega prosvetnega društva Svoboda ima 7240 knjig; lani jih je kupila 430. V letu 1959 je izposodila 111 poučnih, 4911 leposlovnih, 1878 mladinskih in 246 političnih knjig.

Na posebnem računu pri Občinskem odboru SZDL se je nabralo 2.250.050 dinarjev, ki so jih nakazali delovni kolektivi in posamezniki iz vse Slovenije kot pomoč v zvezi z elementarno neugodo v Tržiču. Od tega je do sedaj porabljenih 523.448 dinarjev, in sicer v glavnem za plačilo hrane za preseljene prebivalce ter delavce in gasilce, ki so pomagali pri reševanju delih, dalje za prevoze in manjši znesek za direktno pomoč prizadetim. Povedati je treba, da taki računi še vedno prihajajo in ni mogoče dati dokončnega obračuna.

V zgoraj navednem znesku je vračunan tudi prispevek, dan v obliki premoga, drv in moke. Nekaj podjetij pa nakazila še ni izvršilo.

Razpis

»Tržiška tovarna kos in srpov«

tudi takojšnja zaposlitev za

— 1 kvalificiranega strojnega ključavničarja

— več moških, starih nad 18 let, fizično zdravih

— več žensk, sposobnih opravljati razna dela v obratih.

Osebnih dohodkov po tarifnem pravniku in doseženem učinku. Prijave sprejema tajništvo podjetja.

Ivanka Mravlje
učemka 7. c razreda
šole heroja Grajzerja

USPEH SINDIKALNE AKCIJE

Občinski sindikalni svet je poslal vsem podružnicam nabiralne pole, na katere so člani napisali prostovoljne prispevke, ki so jih dali za gradnjo montažnih hišic. Akcija je bila izvedena na pobudo okrajnega sindikalnega sveta z namenom, da bomo za zbrani denar kupili montažne hišice. Podrobno smo obvestili člane sindikatov, da ne gre pri tem za kakšno prosjačenjo, ampak da s prispevki pokažemo svojo delavsko solidarnost, sindikalno zavest in tovariško pomoč evakuiranim družinam, da kar najhitreje dobijo primerna in zdrava stanovanja. Ker pa so se pojavile med ljudmi zlonamerne govorice, da bomo kupili avtomobil, smo se odločili, da vse obvestimo, koliko so zbrale posamezne podružnice, ki spadajo v okvir našega sindikalnega sveta.

Podružnica	Zbrano d.o.	Prispevalo članov
Tovarna Peko	146.230	763
Predilnica	133.142	1021
ObLO, banka	49.350	68
Tovarna Runo	17.410	140
Tovarna kos	11.100	77
Prosvetni delavci	11.050	71
Preskrba	7.500	47
Gozdni delavci	6.600	46
Lesno industr. podj.	6.410	44
Mesarija	5.950	19
Tovarna pohištva	5.750	56
Trgovina Runo	4.870	23
Zdravstveni delavci	4.440	34
Komunalno podjetje	3.400	22
Trg. podj. Ljubelj	4.360	35
Kleparstvo	3.000	19
Oblačila Križe	2.750	17
Pilarna	2.660	27
Pekarija	2.300	13
Krojaštvo	1.200	8
Skupaj	429.532	2570

V štirih podružnicah se niso zaključili z zbiranjem, niti nam niso poslali nobenih poročil. — To so: Gradbeno podjetje, Tovarna lepenske, Gostinsko podjetje in obrtni delavci. Vsem, ki so prispevali del svojega zaslužka, se lepo zahvaljujemo.

Sindikalni svet je z odgovornimi organi pripravil vse potrebno, da

se je gradnja takoj pričela. Naše gradbeno podjetje je prevzelo temeljna dela in nabavo materiala. Kleparstvo pa instalacije, kritje in žlebove. — V Skofji Loki smo že sklenili pogodbo za dobavo štirih hišic »Gorenjka«, ki nam jih bodo poslali do 15. februarja. Podjetje »Jelovica« bo s strokovnim vod-

GOSPODINJSTVO V STANOVANJSKI SKUPNOSTI

Z gospodinjstvom se dandanes v največji meri bori zaposlena žena. Smotna uporaba dohodkov, skrb za prehrano družine ter vzdrževanje stanovanja je njeno največje breme in dolžnost. Čim manjši so dohodki, tem večja je ta skrb.

Družbeni razvoj in gospodarsko napredovanje zahtevata tudi udeleževanje žena v proizvodnji in političnem ter kulturnem življenju. Zato je treba ženo razbremeniti.

V ta namen ustanovljamo stanovanjske skupnosti, ki bodo kmalu začele z delom. Ustanovili bomo razne uslužnostne obrate: menzo, čistilnico oblek, likalnico, novo pralnico in še marsikaj.

Skrita želja marsikaterih žene, da bi si v menzi nabavila kuhano kosilo in ga odnesla domov, seveda za zmerno ceno. Priprava hrane vzame zaposleni ženi največ časa. Večinoma pa je na hitro pripravljeno ali pogreto kosilo zdravju škodljivo. Če pripravi žena kosilo že zjutraj, je popoldan gotovo komaj ob treh in po vrhu vsega še postano in slabo kuhano. Zamisel tovarne BPT je dobra, ker si delavec lahko kupi za 40 dinarjev topel obrok hrane, ki je včasih zelo okusno pripravljen. Seveda bi morala biti kakovost vedno dobra. Temu zgledu že sledijo nekatera druga podjetja. »Ljudske menze« pri nas še ne moremo ustanoviti, ker nimamo ustreznih prostorov. Upamo pa, da bomo prostore dobili in takrat se bo marsikatera žena znebila kuhe doma.

Drugo delo, ki vzame gospodinji-delavki mnogo časa, je pranje in

stvom hišice tudi brezplačno montiralo. Tovariš Ivan Kocjančič vodi vsa dela na gradbišču na Ravnah. Delali bomo tudi prostovoljno, kakor hitro bo vreme ugodno. Mladina bo za gradnjo formirala posebno delovno brigado. Tako bomo zgradili stanovanja najpotrebnejšim družinam. Čim več nas bo, prej bodo hiše gotove. Naše geslo naj bo: PRIDNE ROKE — K GRADNJI MONTAŽNIH HIŠIC!

Predsedstvo
sindikalnega sveta

likanje perila. Prvo likalnico, ki je sodobno urejena, je uredila BPT. Veliko gospodinj daje v pralnico perilo, vendar si v našem mestecu vsaka nova stvar težko utira pot

in kasno vzbudi zaupanje pri ljudeh.

Novi obliki pomoči je organizacija uslug za pospravljanje in čiščenje. — Ponekod (Maribor, Korošice, Ljubljana) imajo električne sesalce in loščilce, ki jih centri za napredek gospodinstva posojajo na dom po 100 din za eno popoldne. Gospodinjski center v Tržiču je lani posojal sokovnik za malenkostno odškodnino.

Pri teh uslužnostnih servisih se bodo zaposlile žene, ki še niso v službi in upokojeenci, ki iščejo honorarnih zaposlitev. Sedaj za marsikako popravilo čakamo cele mesece, preden pridemo na vrsto.

Vsaka delovna žena bo pozdravila napredek, ki jo bo razbremenjeval in ji lajšal delo. Cene uslug bodo morale biti zmerne, saj gre za izboljšanje življenjske ravni v družinah, za oddih in sprostitve naše žene-delavke in gospodinje. D

Kamenje od te skale pa bom porabil za povečanje hleva, saj sem kooperacijsko pogodbo že podpisal

URNIK DELA zdravstvenega doma

A. SPLOŠNA AMBULANTA I in II

Dr. Martinčič Tone
od 7. do 12.30 — vsak dan razen sobote

Dr. Mažgon Nada
od 13. do 19. ure — vsak dan razen sobote
od 7. do 13. ure — ob sobotah

Dr. Robič Andrej
od 14. do 15. ure — vsak dan za svoje zavarovancev BPT v Obratni ambulanti BPT
od 16. do 18. ure — vsak torek in petek z Zdravstvenem domu

B. SPECIALISTIČNA AMBULANTA

Rentgenolog
Dr. Gorjanc Gorazd
od 14. do 19. ure — vsak četrtek od 16. do 18. ure — vsak torek in petek — samo rentgensko slikanje

Okulist
Dr. Petrovič Velen
od 14. do 19. ure — vsak ponedeljek

POSREDOVANJE

Iščem postrežnico za dopoldne ob delavnikih. Naslov v pisarni Turističnega društva.

Ginekolog

Dr. Košmelj Vida
od 14. do 19. ure — dela dvakrat tedensko — izmenoma ponedeljek in torek ter sredo in četrtek

C. POSVETOVALNICA ZA MATERE IN OTROKE

Tržič — od 14. do 16. ure — vsak ponedeljek in sredo
Križe — od 14. do 17. ure — vsak prvi, drugi in četrti torek v mesecu
Kovor — od 14. do 15. ure — vsak tretji torek v mesecu
Lom — od 14. do 15. ure — vsak prvi četrtek v mesecu
Leše — od 14. do 16. ure — vsak drugi četrtek v mesecu
Jelendol — od 14. do 16. ure — vsak tretji četrtek v mesecu
Podljubelj — od 14. do 15. ure — vsak četrti četrtek v mesecu

D. DEČJI DISPANZER

Dr. Martinovič Vladislav
od 7. do 9. ure — za šolske otroke
od 9. do 13. ure — za predšolske in bolne otroke.

E. POSVETOVALNICA ZA ŽENE

od 14. do 18. ure — vsak petek — v specialistični ambulanti za žene

Tri mesece delavske univerze

V oktobru lanskega leta je v Tržiču pričela z delom Delavska univerza. Takoj po ustanovitvi je napravila načrt za izobraževanje ter program za tečaje in seminarje.

V okviru delavske univerze deluje politična šola z 20 obiskovalci. Predavanja so dvakrat tedensko. Del političnega izobraževanja predstavljajo predavanja, kot predavanja o mednarodnih političnih odnosih in zakonu o osnovni šoli. — V pripravi je študij o socializaciji vasi, o šolski reformi in o komuni kot skupnosti.

V sodelovanju s centrom za izobrazbo BPT so v statistiki seminarji za mojstre, ki so zajeli že lepo število ljudi. V povezavi z občinskimi sindikalnim svetom in s Klubom gospodarstvenikov posreduje delavska univerza predavanja gospodarske vsebine za sindikalne funkcionarje, za člane Kluba gospodarstvenikov in za člane Zbora proizvajalcev. Posebna predavanja bo pripravila za člane Zveze komuniztov tudi tovarna Peko.

Veliko zanimanje je za tečaje tujih jezikov. Tečaj poteka v petih skupinah, v dveh za angleški jezik in v treh za nemški jezik ter šteje 80 obiskovalcev. Tečaj za strojepis je v dveh skupinah in ga obiskuje 25 ljudi. V pripravi je seminar za uporabo logaritmičnega računalna in za splošne predmete. To znanje potrebujejo delavci za pridobitev kvalifikacije.

Po vaseh so v polnem teku vzgojna predavanja. Prebivalci se zelo zanimajo zanje, jih pridno obiskujejo in radi sodelujejo v razgovorih. V povezavi s poklicno posvetovalnico so predavanja o izbiri poklica in o možnosti zaposlitve, predvsem za tiste starše, katerih otroci bodo letos dovršili osemletno šolsko obveznost. Za mladino pripravljamo predavanja o lepem vedenju in o spolni vzgoji.

Delavska univerza je še mlada ustanova, bori se z mnogimi težavami, pa vendar je zajela v svoje izobraževalno delo v kratkem času obstoja dokaj ljudi.

Obrati v Tovarni lepenke kličejo po rekonstrukciji

Razgovor z direktorjem in predsednikoma DS in sindikata

Tesno ob strugi Bistrice in pristonjene ob breg Kamnika stojijo delavnice delovnega kolektiva »Tovarne lepenke«. V težkih delovnih razmerah delajo 104 delavci. Nekatere zebe, drugim teče voda pod nogami in spet drugi trpijo vročino pri parni sušilnici. Obiskal sem ta kolektiv, da bi lahko opisal delo teh marljivih ljudi,

Tovarna proizvaja belo lesovinsko lepenko in specialno belo lepenko z dodatkom celuloze za vlečeno embalažo. Glavna surovina je les iglavcev, brusni les ga imenujejo v podjetju. Lesa imajo dovolj, ker ga jim priskrbijo kmetijske zadruge in okoliške kmetije.

Kako nastane lepenka? Brusni les najprej olupijo in razžagajo na 45 centimetrov dolge kose. — Te kratke kose lesa dajo v »Brusilnico«, kjer jih zmeljejo v drobno kašo. — Kašo vodijo v drug stroj, kjer iz nje odstranijo večje dele, ki bi kvarili kvaliteto lepenke. Le fina drobna kaša gre na trak, ki jo pelje skozi valjarje, ki jo stisnejo v liste lepenke. Mokre liste obesijo v zračnih sušilnicah ali pa posušijo v parni sušilnici.

Proizvodnja je še zelo zastarela in tako ne bo več mogoče naprej.

Leta 1956 so naredili 1300 ton lepenke, do predlanskim pa je proizvodnja že narasla na 2000 ton lesovine in 1830 ton lepenke. Tak velik porast so dosegli predvsem zaradi večje delovne storilnosti in zato, ker so elektrificirali brusilnico. V podjetju imajo že pripravljene elaborate za rekonstrukcijo podjetja in menijo, da bo tovarna obnovljena do leta 1965. Najprej bodo obnovili kotlarno in zgradili parno sušilnico. Za ta dela bodo porabili okoli 130 milijonov dinarjev. V drugem delu obnove bodo zgradili in sodobno opremili brusilnico. Nove delavnice in oprema bo stalo še nadaljnjih 120 milijonov dinarjev. Vsekakor je najbolj potrebna nova parna sušilnica, ker so v zračnih sušilnicah delavke stalno na prepihu in pozimi čisto zmrzujejo. Ko bo obnova tovarne končana, bodo naredili vsako leto 4000 ton lepenke. Uprava podjetja skrbi za delavce in so lani sezidali novo petstanovanjsko hišo, pripravljajo pa že načrte za 12 stanovanjsko hišo. Tako bodo kma-

lu rešili stanovanjsko stisko tovarniških delavcev.

Novi tarifni pravilnik in stanovanja

Janez Meglič, predsednik delavskega sveta, je povedal, da je v svetu 15 delavcev, od tega štiri ženske in trije mladinci. Seje delavskega sveta so vedno živahne, saj razpravljajo o vseh stvareh, ki so pomembne za de-

Tovarniški kamion bo odpeljal lepenko. Odpeljal pa bi je lahko več, če bi bili stroji novi

lavce in tovarno. Največ časa porabijo za razgovore o obnovitvi tovarne. Vsi želijo samo to, da bi čimprej prišel čas, ko bodo stopili za nove stroje v novih delavnicah.

Vse do sedaj so imeli v podjetju še star način plačevanja in obračunavanja plač. Največ delovnih mest je bilo normiranih. Sedaj pripravljajo nov pravilnik in z njim bodo uvedli nagrajevanje delavcev po enoti proizvoda, delavci se za nov način nagrajevanja zelo zanimajo, ker jim bo omogočil večji zaslužek in sami bodo lahko že vnaprej izračunali, koliko so zaslužili.

Delavski svet se zaveda, da le delavci, ki imajo dobra stanovanja, lahko v tovarni dosežejo dobre uspehe. Vsi pa še nimajo primernih stanovanj in zato bo delavski svet napel vse sile, da bodo načrti za novo veliko stanovanjsko hišo čimprej gotovi in da jo bodo pričeli graditi.

Vsi delavci so člani sindikata. Sindikalna podružnica Tovarne lepenke je močna, saj so vsi delavci člani sindikalne organizacije. Odbor podružnice tesno sodeluje z delavskim svetom, upravnim odborom in upravo podjetja. Predsednik sindikalne podružnice Edo Povalej pravi, da je prva skrb odbora, da priksrbi delavcem lep in cenen dopust. Do sedaj so se vedno priključili drugim kolektivom, ki že imajo počitniške domove. Predlanskim so letovali skupaj

Delavke obešajo mokro lepenko v zračni sušilnici. Delo je težko, predvsem v zimskem času, ko pade temperatura pod ničlo

teh v počitniškem domu tovarne »Peko« v Crikvenici. Sedaj bodo nabavili štiri weekend hišice in jih bodo postavili ob morju ali pa v planinah, kakršne bodo pač želje delavcev. Najbrže bodo postavili dve hišici ob morju, dve pa v planinskem svetu.

Tudi za družabno in športno življenje poskrbijo. Z zadnjih športnih iger papirničarjev so prinesli njihovi športniki pokal, kot najbolj disciplinirana ekipa.

Vsako leto pripravijo za otroke delavcev praznovanje novoletne jelke. Tako so tudi lani obdarili vse otroke.

V politično šolo hodijo štirje sindikalni funkcionarji. V sindikatu že mislijo na nove volitve, ki bodo marca. — V novi odbor bodo izvolili najboljše člane delovnega kolektiva.

Tako dela in živi delovni kolektiv Tovarne lepenke in čaka na obnovo podjetja. V. E.

z delavci Kartonažne tovarne iz Ljubljane, lani pa so bili v go-

Spoti NA DANSKO IN ŠVEDSKO

Na Starem trgu Gamelovr je vodomet, kjer brizga voda ob večjih priveditvah in praznikih zlata jabolka.

Stolnica — Domkirken ima lepa stebričasta vhodna vrta, obdana od dveh velikih bronastih kipov Mojzesa in Davida. Na trgu pred cerkvijo je spomenik s podrobnim prikazom uvedbe reformacije na Danskem. — Zraven stolnice je tudi Univerza, zgrajena v temeljih leta 1479 po Kristjanu I.

Blizu Univerze je 30 metrov visok okrogli stolp Rundetaarn s polžastim hodnikom namesto stopnic, ki pelje do vrha na razgledno teraso. V stolpu je astronomski observatorij (opazovalnica zvezd).

Za mesto so značilni Nyhaven (Novo pristanišče) z velikim sidrom kot spomenikom v vojni padlim danskim mornarjem; v morju na granitnem kamnu sedeča morska deklica Den Lille Havfrue; lep spomenik bojevite žene na konju; orač z volovsko vprego Gefion; spomeniki, ki si jih gotovo vsak ogleda.

Dalje so znani trg Kongres Nytorv, ki veže 13 ulic; grad Amalienborg, kjer stanuje kralj in kraljica; tu, lahko opazujete opoldne zanimivo izmeno straže, oblečene tako, kot je oblečena zna-

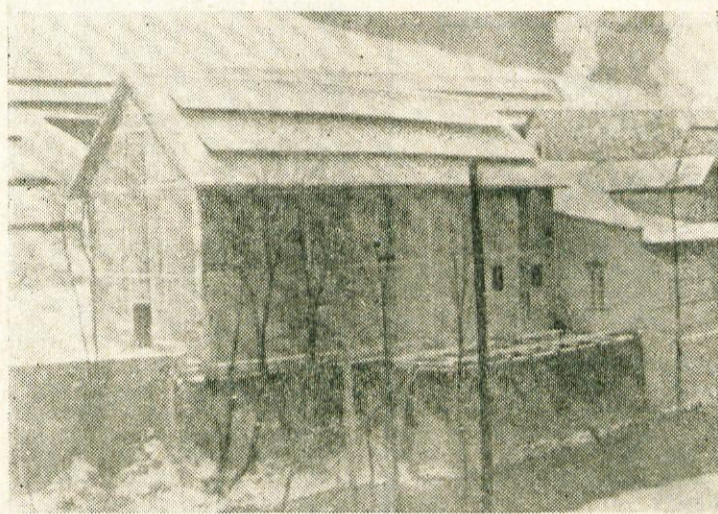
na angleška straža pred angleškim dvorom; renesančni grad Rosenborg in park Tivoli z zabavišči.

Ali najlepše, kar ne sme nihče prezreti v Københavnu, pa sta Thorvaldsnov muzej, muzej klasične plastike (stalno vrednega kiparstva) in slikarstva, in Narodni muzej — National Museum s čudovitimi etnografskimi (narodopisnimi) zbirkami z evropskega in azijskega severa, iz Kitajske, Tibeta, Indije, Tajske, Japonske, z otokov Indonezije in Velikega oceana, iz Severne in Južne Amerike ter Afrike. Tu so zastopane kulture, ki jih mi skoraj ne poznamo in nimamo o njih niti pojma. Tu samo na široko odpiramo oči.

Bodi dovolj o Danskim!

Od nje smo se poslovili v predmestju Københavna, ko nas je ponovno sprejel trajekt in nas popeljal v dobri uri čez ožino Sund v Malmö na Švedskem. — Promet s trajekti čez Sund opravljajo sporazumno Danci in Švedci s trajekti »Absalon«, »Malmöhus« in »Gripenc«. — Razdalja do Švedske je kratka in pravi, da ob lepem vremenu lahko vidite z grajskega nasipa v Malmöju Københaven.

Švedska — Svearige — Sverige je največja država fensokandske-

Prvi sneg pada na zastarele delavnice Lepenke. Koliko zim bo še dočkala tale sušilnica? Ko bodo dobili nov parni kanal, bodo tale sušilnico podri

Jubilejni šampionat

V dneh od 20. do 23. februarja bo Kranjska gora po dvoletnem premoru ponovno prizorišče jubilejnega XV. prvenstva Jugoslavije v alpskih disciplinah z udeležbo naših najboljših predstavnikov, seveda kolikor ne bo prišlo do morebitnih znatnih sprememb, ki bi verjetno okrnile zanimiv spored v posameznih disciplinah.

Ze analiza minulega šampionata posreduje nedvomno zanimive statistične podatke, ki ob zaključku dajejo sicer znatno prednost Tržičanom, vendar je bila sestava državne reprezentance za predvidena gostovanja v Avstriji, Švici in Italiji v glavnem izpopolnjena z Jeseničani, vzlic dejstvu, da sta sicer veteran Stefe in Dornik osvojila naslov državnih prvakov v veleslalomu in slalomu, toda pri vsem tem moramo vsekakor posredovati ustrezno pojasnilo, da je Stefe že pred daljšim časom najavil svoj odhod iz tekmovalnih aren, vendar ga je ravno v omenjenem primeru želja, morda celo poslednja v njegovih bogatih športni karieri kot našega najboljšega predstavnika v alpskih disciplinah, pripeljala do daljše Makedonije, kjer je še enkrat pokazal mlajši generaciji svoje bogato znanje in pravilno pot, kako ter na kakšen način se alpski smučar in sploh vsak športnik po odhodu iz tekmovalne aren slovlji od aktivnega udejstvovanja. Olimpijska kombinacija je pripravila najlepše presenečenje Lakoti, Dornik je zasedel drugo mesto, medtem ko sta Matevž Lukanc in Križaj osvojila peto oziroma sedmo mesto. Tudi republiško prvenstvo je potekalo v značilni in izraziti premoči Jeseničanov in Tržičanov, kajti člani obeh osrednjih smučarskih središč so se v veleslalomu in slalomu plasirali med najboljšo petonico, razen tega pa so osvojili tudi najvišje naslove, med njimi Dornik v slalomu, Matevž Lukanc se je sicer moral za-

dovoljiti z nekoliko slabšim plasmajem (šesto mesto), Perko in Svab pa sta si razdelila mesti ob zaključku deseterice. Vsekakor je zanimiv tudi zgodovinski prikaz prereza državnih prvenstev v alpskih disciplinah, ki so bila po osvoboditvi na sporedu na Zelenici. V organizacijski izvedbi SSD Ljubelj je bilo februarja 1953 ob ugodnih snežnih razmerah prvo povojno prvenstvo prirejeno na pobočjih Begunjsčice. Prvo mesto v veleslalomu in v slalomu je pripadlo Stefetu, medtem ko je bil Mulej za štiri sekunde hitrejši od svojega kolega Janeza. Tudi Slavko Lukanc je v veleslalomu in slalomu zabeležil dokaj soliden uspeh, saj se je z drugim, četrtim in v kombinaciji s tretjim mestom uvrstil med najuspešnejše posameznike takratnega državnega prvenstva. Naslednje prvenstvo, prirejeno na terenih Zelenice je bilo šele tri leta kasneje, ko so Tržičani triumfirali v obeh olimpijskih disciplinah — veleslalomu in slalomu. — Matevž Lukanc je na 2100 metrov dolgi tekmovalni progi z višinsko razliko 500 metrov in 44 vratci s časom 1:53,3 osvojil naslov državnega prvaka, Dornik je bil četrti (1:55,4), Perko sedmi, Križaj osmi in Stefe deveti. Slalom je bil razdeljen na dva dela — prva proga je vsebovala 62, druga pa 68 vratci z dolžino 1000 metrov in 320 metri višinske razlike. Stefe tudi tokrat, žal, ni uspel, saj je moral prepustiti prvo mesto Kunšiču, medtem ko med prvo deseterico zasledimo tudi Janka Krmelja, Perka, Matevža Lukanca in Dornika. Tudi na naslednjih prvenstvih, ki so bila na sporedu po določenih in sklepih SZJ v ostalih znanih alpskih središčih, so bili Tržičani skoraj vselej zastopani na najvidnejših mestih, kolikor ni preprečila tekmovalcev izredna smola, ki se kaj rada drži nastopajočih zlasti v alpskih disciplinah. Celotransko-

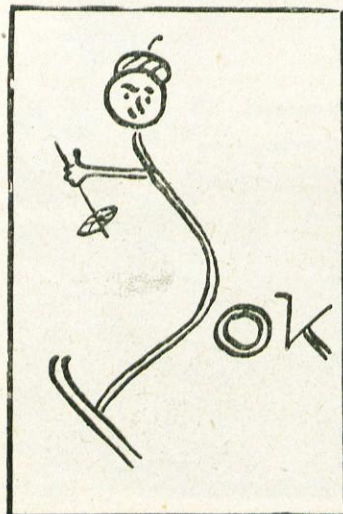
ga področja in je s svojo površino (449.200 kvadratnih metrov, 7 milijonov 90 tisoč prebivalcev, na kvadratni meter 17 prebivalcev) desetkrat večja od Danske. Razprostira se čez severni tečajnik (66° 30' s. z. š.) in sega tako v področje polnočnega sonca. V sestavi tal prevladujejo kristalne prakamenine, granit in gnajs, ki jih skoraj povsod opazimo že na površini. — Večina Švedske pripada Baltičkemu ščitu, nekaki podolgovati skledi proti Baltičkemu morju, le na zahodni strani meji na kaledonski predel (star geološki sestav Skandinavskega polotoka). — V ledeni dobi je bila dežela pod debelim ledenikom. Danes se spušča ozemlje s 1000 in 2000 metrov visokih planin (najvišji vrh Kebnekajse 2123 metrov) v treh stopnjah proti vzhodu, oziroma jugovzhodu. Na podlagi oblik, po kulturi in naseljenosti pa delimo Švedsko v štiri pokrajine: Norrland, Jezersko depresijo (usad), Smaland in Skane. Norrland obsega 60 odstotkov celotne švedske površine in 40 odstotkov švedskih gozdov. Področje je bogato železa, bakra, zlata, srebra, arzena, žvepla in ima mnogo vodne energije, ki jo uporabljajo za proizvodnjo električne energije. Naseljenost ne dosega niti milijona prebivalcev. Prav na severu Norrlanda v Laplandu prebivajo Laponci. Jezerska depresija se nahaja med Norrlandom in visoko ravnjo Smalanda ter Kattegatom in Baltikom. Tu zasledimo

mного sledov nekdanje velike ledenotepe in velika ledeniška jezera Vänern (5500 kvadratnih kilometrov), Vättern (1900 kvadratnih kilometrov), Mälaren (1140 km²) in Hjälmaren (404 km²). Jezera so med seboj povezana z Göta-kanalom, ki veže Baltik s Severnim morjem (Atlantikom) in glavno mesto Stockholm z Göteborgom, največjim švedskim pristaniščem in drugim največjim švedskim mestom ob vratih na Zahod. Značilnosti te pokrajine tiče v kmetijstvu, rudah železa, bakra, cinka, svineca, srebra, v industriji in prometu. Ta pokrajina je tudi zibelka švedske kulture in države. Tu je v IX. stoletju kralj germansko-normanskega plemena Svenov Uppsala vodil borbo proti plemenom Gotov, ki so živela okoli Göteborga, in jih premagal. Po tem kralju ima svoje ime staro mesto Uppsala, severozahodno od Stockholma, v katerem je najstarejša univerza Severne Evrope (Oxford Švedske). Okoli tega mesta se je razvila osvajalna normanska država, ki je pošiljala vojske proti Rusiji, baltičkim deželam, Angliji in Franciji. Švedski Normani so pod vodstvom Rurika tudi ustanovili v Rusiji novgorodsko kneževino južno od današnjega Leningrada leta 862. Smaland je visoka ravnina z 200 do 300 metri nadmorske višine. Pokrajina ni rodovitna, ima ledeniške sledove, majhna jezera in šotne predele.

(Nadaljevanje sledi)

letno prvenstvo na Popovi Sapki je sicer vzlic zanimivemu poteku medsebojnega dvoboja osrednjih smučarskih središč — Tržiča in Jesenic — pripravilo marsikatera presenečenja, ki so zgovoren dokaz, da je sedanji prodor mladih nezadržan in prepričljiv s pojasnilom, da so ob ugotovitvah posameznih plasmajev in izidov lahko o tem že sami prepričani. Umik nekaterih starejših tekmovalcev je omogočil prosto pot mlademu naraščaju, ki ga ne kaže v nobenem primeru, zlasti pa ne v sedanjem, zapostavljeni, kakor smo morda že delali pred leti, ter na omejen način učili lahko celo marsikatero odkritje, ki bi po vsej verjetnosti tekem let pod sistematičnim vodstvom in treningom doseglo morda visoko kvaletetno raven. Žal se v našem komentarju ne nameravamo opredeliti na pomanjkjivosti, ki so se in se že pojavljajo v našem športu, zlasti v nekaterih panogah, med njimi tudi v alpskem smučanju, kajti že samo mnenje nekdanjega reprezentanta in državnega prvaka v alpskih disciplinah Matevža Lukanca je dovolj prepričljiv dokaz, da smo ravno zaradi nesistematičnosti izgubili v svetu znatno tudi na ugledu, ki je bil v času nastopov naših odličnih predstavnikov Stefeta, Muleja in drugih izredno visok in cenjen celo v državah, kjer je bil razvoj alpskega smučanja v takratnem času že na najvišji ravni. Zde se mi je, kakor da je Matevžu ob misli na tisto obdobje zastal dih, za trenutek se je ozrl v preteklost in kasneje je bilo povsem jasno, da je bilo njegovo mnenje odkrito in izredno prepričljivo. Že večkrat, zlasti v času najinih razgovorov, sem čutil, da naš nekdanji popularen reprezentant sedaj v senci svoje slave nekoliko v zadregi izgovarja sleherno besedo o smučanju, vendar je vsaka njegova beseda tako odkrita in iskrena, da se človeku zdi le nekoliko neprijetno, hkrati pa prihaja v zadregu, včasih prijetno, ko prisluhne njegovim mnenjem in mislim, da smo morda ravno v tem času zamudili marsikaj, kar se žal ne bo nikoli več ponovilo. Moj obisk v njegovem delovnem prostoru mi je vzbujal vtis, da se Matevž še zdaleč ne namerava posloviti od smučanja, tudi v času, ko bo zapustil tekmovalno areno, bo ostal še vedno pripravljen pomagati mlajšim s koristnimi nasveti in izkušnjami iz svoje dolgoletne izredno bogate kariere, kakor ostali njegovi tovariši...

Oprostite, morda smo v omenjenih mnenjih in ugotovitvah zašli našemu osnovnemu namenu le ne-

Predlog za olimpijsko plaketo 1960 za jugoslovanske smučarje

Kegljači so zborovali

V soboto, 16. januarja je bil občni zbor kegljaškega kluba. Ker smo že v novoletni številki podrobno prikazali vse težkoče, s katerimi se borijo poštivovalni člani kluba, bi v tem sestavku le še enkrat prav na kratko prikazali njihove težave.

Sto dvajset članov kluba se stiska v »bunkerju«, ki ima le eno stezo. Kako naj torej kegljaški šport postane res množičen. Veliko jih je, ki bi radi postali aktivni člani kluba, pa jih ne morejo sprejeti. — Torej je le ena pot iz tega nevdržnega stanja. Vsi tisti, ki jim je kaj do kegljaškega športa, bodo morali poiskati vse možnosti, kje bi le dobili demar, da bi tudi v Tržiču dobili moderno tri ali štiristezo kegljišče.

KINO

28. do 29. januarja italijanski barvni film »AIDA«; 30. januarja in 1. februarja francoski barvni cinescopski film »NOTREDAMSKI ZVONAR«; 2. in 3. februarja ameriški film »JUTRI BOM JOKALA«; 4. in 5. februarja ameriški barvni cinescopski film »POTEMNELI ANGELI«; 6. do 8. februarja ameriški barvni cinescopski film »MOŽ V SIVI OBLEKI«.

ROJEN

Bojan Zaletel, rojen 7. januarja 1960, Virje št. 2, Tržič.

POROČENI

Jožef Žugič, čevljarški pomočnik iz Tržiča, Črveljarska cesta 3 in Justina Koligar, tkalka iz Tržiča, Cankarjeva cesta št. 19.

UMRLI

Rozalija Tamše, osebna upokojenka iz Reten št. 7; Janez Polanšek, osebni upokojenec iz Tržiča, Partizanska ulica št. 19; Lovro Stamcar, osebni upokojenec iz Tržiča, Ravne št. 15; Katarina Brejc (rojena Ovsenek), gospodinja iz Vadič št. 4; Janez Aljančič, kmetovalec iz Kovorja št. 28; Frančiška Meglič (rojena Tišler), gospodinja, Potarje št. 2.

koliko na stran, vendar se mi zdi, da je bila ravno ta ugotovitev, ki nam jo je pred časom ob našem obisku posredoval Matevž Lukanc, nujna in je v vsakem primeru narokovala svoj zapisek.

Upamo, da smo v svojem sestavku dosegli svoj poglobljen namen — površinsko oceniti trenutno stanje v našem smučanju s posebnimi pogledi na državna prvenstva, ki so bila na Zelenici po 1950. letu in karakterskičnimi podrobnostmi posameznih plasmajev članov »Ljubelja«, ki se bodo po vse verjetnosti tudi letos uvrstili med najboljšje alpske smučarje v naši državi, saj je že minulo prvenstvo v Makedoniji pokazalo in hkrati dokazalo, da se Tržičani kljub nenehnemu prodoru Jeseničanov k vrhu jugoslovanskega smučanja še vedno ne dajo zapeljati v kozji rog. Menimo, da bodo borbe za naslove najboljših naših alpskih smučarjev v Kranjski gori nudile gledalcem izreden užitek, tekmovalcem pa na drugi strani vsaj delno zadoščenje za njihove napore in prizadevanja. Kdo izmed najboljših — Šumija, Lakote, Klinerja, Dornika, Janeza in Cirila Čopa, Križaja, Lebeta in drugih bo najuspešnejši, je danes že zelo težko ugotoviti in predstavlja nedvomno omenjeni primer delikatno vprašanje, vendar bo najuspešnejši pač po vsej verjetnosti tisti, ki ga bo spremljala v času prvenstva sreča in naklonjenost narave...